

kallaðist. Hann líkasam vildi vera við, at antin mátti man vera heilur ella ikki. Mátahald dugdi ikki. Eg minnst onkran av teimum eldru monnum — teir dæmdu hetta rættliga illani. Teir feldu seg nokk raktar. Teir hildu seg sikkurt vera mátahaldsmenn. Men tað er jú so, at menn kunnu siga, at teir høvdu eina vóning, men so vóru teir kortini so dýrandi fullir...

Viggo er útvíð 10 ár yngri enn Heðin, so hann var ikki nakrantíð á fundi í ungmannafelagnum, men hann minnst felagið, sum bert andi stutta tíð eftir tað, at Heðin var farin úr bygðini og Hans gavst og annars var farin til skips. Eisini minnst hann flaggið hjá felagnum.

— Hetta var tað feroyska flaggið, sum studentarnir høvdu gjørt í Keyptmannahavn. Eg haldi, at tað kom ein áheitan — helst frá Rikard Long — til ungmannafelagnum at brúka Merkið. Í ovara innara feltið stóð «Ljómur» og undir stóð «ljós yvir landið». Hetta

var ein vakur fáni, stavirnir vóru broderaðir á, greiðir Viggo frá.

Flaggið hevur verið til fyrri ikki so nógvum árum síðani, men nú er líkt til, at tað er farið.

Skyldmaður bjar-gaði Heðini

Um umstøðurnar á bygð hjá einum, sum tá í tíðini var áhugaður í bókum, sigur Viggo, at hóast Stovu-húsið var eitt mentaheim, so skiltu tey ikki hetta. Foreldrunum dæmdu ikki, at Heðin læs so nógv og tey segdu við hann, at hann bleiv sum skyldmaðurin, Simun á Skarvanesi, sum læs seg frá skilinum, sum Heðin eisini sigur í Endurminningunum.

Hetta hevur sjálvandi ávirkað Heðin. Og eisini hevði hann trupulleikar, tá hann seinri hevði hug at fara at lesa — fáa sær eina landbúnaðarútbúgving.

— Sum hann greiðir frá í Endurminningunum, so gjørdi jú ein skyldmaður heima á Sandi sær tann ómak at koma eystur til Skálavíkar við Heðini fyrri at greiða foreldrunum frá,

hvat tað galt, sigur Viggo.

— Eg haldi ikki, at eg gangi nokrum ov nær, tá eg sigi, at hetta var Jóhan Hendrik Hjalt — hann var langt út yvir tað vanliga og nógv klókari enn fólk flest. Og man kann gott siga, at hann bjargaði Heðini. Hann fekk sagt tað forloysandi orðið. Tey vóru so slektskær og bara tað, at hann kom eystur, man hava gjørt stítt til, at tey eftirlíkaðu.

— Vit eru ernir av honum

— Hvussu feldu skálvíkingar tað, tá ein sambygðarmaður fór at geva bókur út og onkur kanska kendi seg aftur?

— Tað var tikið væl í móti honum. Men tað var kortini ikki so, at menn gingu og bretta sær á. Men eg haldi, at vit kunnu siga, at vit eru ernir av honum.

— Eg havi hoyrt aðra staðni frá, at hann skudi vera illani umtøktur her í bygðini, men tað er ikki so. Tey, sum hava kent seg aftur, hava verið so klók fólk, at tey hava látið sum einki.

Bylingurin Innaridalur í Skálavík sæddur frá kirkjuni

— Tað er heilt vist, at nógv av persónunum kenna vit aftur, sigur Viggo. Men hann vil ongan nevna. Tó sigur hann, at Ketil er pápi Heðins.

— Eg segði tað einaferð við Heðin, at pápin í Feðgar á ferð, Ketil, var pápi hansara. So, sigur Heðin, ja, viðhvørt er tað pápin. Og hatta er púra rætt, tí persónarnir, serliga høvuðspersónarnir, eru samansettir av fleiri persónum, teir eru gjørdir til ein persón.

— Og mamman, sum av eitt avtakafólk, er Ketiliskona í Feðgar á ferð. Hon, sum var úr Dali, dugdi so avbera væl at taka til og ofta kennist hon aftur í bókum hansara.

Gongur aftur

Viggo visir eisini á, at tey gomlu í Skálavík høvdu eitt so ógvuliga gott mál.

I samband við hetta visir hann á fororðini í Krossvatn, einnorsk bók við stuttsegum eftir Heðini Brú, har umsetarin sigur við Heðin, at hann hevði hoyrt, at hansara mál var so eyðkent. Tá svarar Heðin aftur, at tað kann vera, og at tað mundi koma av tí, at hann

hevði so vánaligan lærara, og lærði nærmast einki í skúlanum, so tað sum hann lærði av máli, lærði hann heima við hús og í bygðini.

— Hvussu er við málinum í Skálavík í dag?

— Nei, eg haldi, at tað er sum maðurin segði:

«Det går tilbage Håkon». Nei, tað gongur skjótt afturá.

Lisið bøkurnar við hjál av orðabók

Viggo hevur annars eisini eitt gott dømi um, hvussu stóru áhugin er fyrri skaldaverkunum hjá Heðini Brú uttan fyrri oyggjarnar.

— Eg havi ein danskan vinmann, Anker Larsen, sum er myndaskerari. Honum sendi eg Feðgar á ferð, tá hon var týdd til danskt, og kom út undir heitinum Fattigmandsære. Nøkur ár seinri, tá hann var her, nevndi hann onkra bók, sum hann hevði lisið av Heðini Brú. Men tá eg spurdi hann, hvussu hann hevði lisið hana, tí hon er ikki umsett, svaraði hann, at hann læs feroyskt. Sum ungur hevði hann lært fornorrønt og við hjál

av orðabókum læs hann bøkurnar. «Jeg har so stor interesse for dem, at jeg må læse dem, og jeg skal sige dem, Viggo, at jeg har læst alle bøgerne af William Heinesen, og jeg synes godt om dem, men for mig er Heðin Brú større forfatter». Eg svaraði honum aftur, at tað hevði glett hann at hoyrt.

— Tá hann spurdi, hvussu gamal, Heðin var, fortaldi eg honum at hann fylti 75 skjótt. Hann fór so avstað, og eg frætti einki, fyrr enn eftir at Heðin hevði fyllt. Tá fekk eg eitt bræv frá Heðini, har hann fortelur, at sjálfvan føðingardagin hevði hann fingið ein pakka við einum træskurði av Ketli frá einum manni, sum hann ikki kendi. Tá var tað hesin Anker Larsen, sum hevði skorið Heðini Ketil, og í brævinum segði hann, at «Det er Ketil, der kommer hjem igen, kolde, men med æren i behold». Bókin endar jú við, at Ketil og konan selja kúnna og her líka sum, at hann heldur fram við bókini, endar Viggo Dalsgaard.

Framhald á næstu síðu

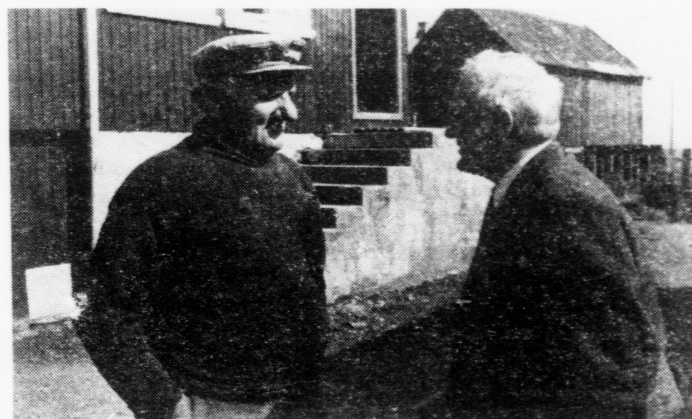

Hans Jakku var bara skemt-ingarsamur...

— Her stóð barnaheimið hjá Hans Jakku, har sum steinarnir liggja, sigur Viggo Dalsgaard, á Møluni,

meðan hann við stavinum peikar á staðið í Innaradali í Skálavík, har barnaheimið, Stovan, hjá Heðin Brú lá.

Húsið varð tikið niður fyrri mongum árum síðani, longu meðan Heðin læs niðri. Men enn stendur eitt lagað úthús uppi. Eys-tanfyrri ána, uppi í túnin-

Knút úti í Húsi og Viggo á Møluni í býlinginum í Innaradali í Skálavík